

Тож, у 2013 році обсяг торгів державними облигаціями України на біржовому ринку становив 345,87 млрд грн, що майже у два рази більше порівняно з 2012 роком (таблиця 18).

Таблиця 18

Обсяг торгів державними облигаціями України на біржовому ринку та позабіржовому ринку у 2009 – 2013 роках, млрд. грн.

Вид ринку	2009	2010	2011	2012	2013
Позабіржовий ринок	90,81	293,26	756,43	1 038,28	375,60
Біржовий ринок	8,18	60,86	99,12	178,78	345,87
Усього	98,99	354,12	855,55	1 217,06	721,47

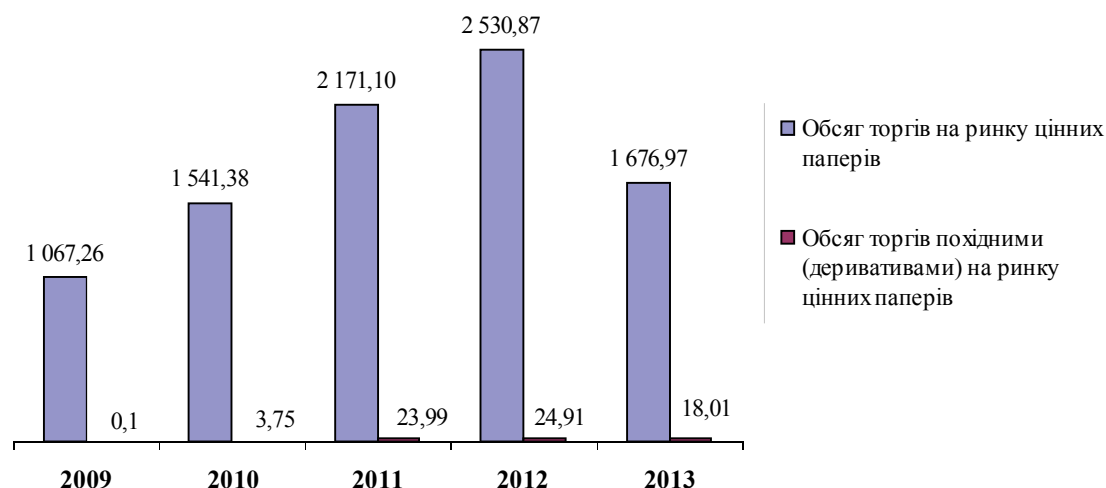
РИНОК ПОХІДНИХ (ДЕРИВАТИВІВ)

За останні кілька років на українському фондовому ринку відбулася низка важливих і суттєвих змін. Одним з прикладів таких перетворень є поява поряд із традиційними операціями з фінансовими інструментами нових продуктів. Вони отримали назву «деривативи», або «похідні». Наразі ринок деривативів є досить молодим сегментом фінансового ринку, проте його успішний розвиток можна вважати одним із факторів ефективного функціонування всього фінансового ринку та реального сектору економіки.

Обіг похідних (деривативів) на фондовому ринку

У 2013 році до біржових списків організаторів торгівлі було включено 259 похідних цінних паперів. Це на 12,61 % більше порівняно з 2012 роком, коли було включено 230 похідних (деривативів).

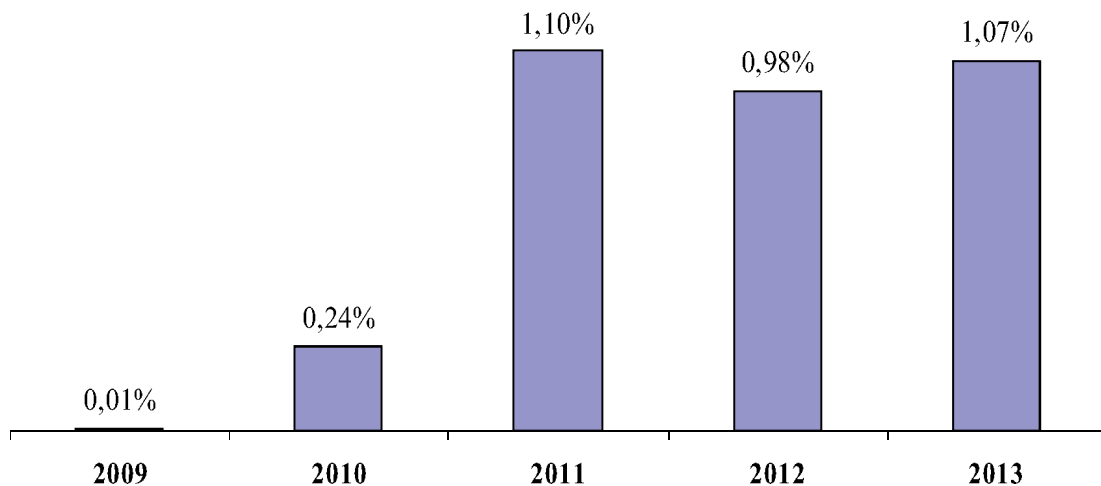
Ринок похідних (деривативів) за останні роки демонструє стабільну динаміку обсягу торгів. Так, за підсумком 2013 року обсяг торгів похідними (деривативами) становив 18,01 млрд грн (діаграма 35).

Діаграма 35. Обсяг торгів похідними (деривативами) на ринку цінних паперів у 2009 – 2013 роках, млрд грн

Аналізуючи 2013 рік, можна відмітити, що показник обсягу торгів похідними (деривативами) зменшився на 6,90 млрд грн порівняно з 2012 роком, проте, частка деривативів у загальному обсязі зросла і склала 1,07 % (діаграма 36).

Збільшення частки операцій з похідними (деривативами) у 2013 році можна пояснити суттєвими змінами у загальній структурі операцій на фондовому ринку, де значно зменшилась частка операцій з пайовими цінними паперами.

Діаграма 36. Частка обсягу торгів похідними (деривативами) на ринку цінних паперів у 2009 – 2013 роках

Обсяг торгів похідними (деривативами) на біржовому ринку у 2013 році становив 18,01 млрд грн, у тому числі в секції строкового ринку сума контрактів за деривативами склала 17,64 млрд грн (див. таблицю 19).

Таблиця 19

Обсяг торгів похідними (деривативами) на біржовому та позабіржовому ринку у 2009 – 2013 роках, млрд грн

Вид ринку	2009	2010	2011	2012	2013
Позабіржовий ринок	0,05	0,02	0,17	0,13	0,00
Біржовий ринок	0,05	3,73	23,82	24,78	18,01
Усього	0,10	3,75	23,99	24,91	18,01

РИНОК КОЛЕКТИВНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

На сьогоднішній день найбільш затребуваною формою фінансового посередництва є система колективного інвестування, до якої входять інвестиційні та пенсійні фонди. Так, економічне зростання країни в значній мірі залежить від процесу залучення вільних грошових коштів населення, їх акумуляції та використання в якості інвестицій з метою подальшого направлення у виробничу і соціальну сферу. У цих умовах підвищується актуальність нових форм фінансового посередництва, здатних здійснювати перерозподільні функції, диверсифікувати і страхувати ризики, а також знижувати транзакційні витрати інвесторів.

Емісія цінних паперів інститутів спільного інвестування

Інститути спільного інвестування (ІСІ) разом з банківськими депозитами є важливим інструментом для інвестицій коштів фізичних осіб, збереження та накопичення їх заощаджень. Тому динаміка емітованих цінних паперів ІСІ є позитивним сигналом зацікавленості у роботі з цими інститутами. Так, станом на 31.12.2013 регулятором зареєстровано випусків цінних паперів ІСІ на загальну суму 406,39 млрд грн (діаграма 37).

Найбільша кількість цінних паперів ІСІ розміщена серед юридичних осіб – резидентів (80 %). Номінальна вартість розміщених цінних паперів ІСІ, що перебувають в обігу станом на кінець минулого року, становить 85,14 млрд грн., детальна інформація про динаміку цього показника наведена в таблиці 20.